

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Téma práce : Trestný čin podvodu, pojistného, úvěrového a dotačního podvodu podle § 209, § 210, § 211 a § 212 tr. zák.
Autor : Mgr. Jana Taschnerová
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
Oponent : Doc. JUDr. Bc. Tomáš Gřivna, Ph.D.
Rozsah práce: 67 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce: 21.6.2011

1. Aktuálnost (novost) tématu: Problematika podvodných jednání je stále aktuální, podvody patří mezi velmi časté trestné činy proti majetku. Zejména v poslední době, kdy zažíváme hospodářskou krizi, narůstá aktuálnost této problematiky, a to především pokud jde o úvěrové a pojistné podvody, jejichž četnost v takovýchto obdobích stoupá. Dotační podvod je navíc zcela nově upraven v novém ustanovení. Téma práce je proto vhodné ke zpracování.

2. Náročnost tématu na:

- teoretické znalosti – byly potřeba znalosti z oboru trestního práva hmotného, z kriminologie, ale též z práva civilního, především občanského a obchodního,
- vstupní údaje a jejich zpracování – diplomantka se měla zabývat současnou právní úpravou, měl zohlednit judikaturu ji vykládající, příp. provést srovnání historické či mezinárodní,
- použité metody – odpovídají tématu.

3. Kritéria hodnocení práce:

- Logická stavba práce: Diplomantka rozdělila práci do sedmi kapitol, z nichž první je úvod a poslední závěr, zbývajících pět tvoří jádro práce. Nejprve se v kapitole 2. věnovala majetkové kriminalitě, poté další kapitoly (3.-6.) věnovala jednotlivým probíraným ustanovením (§§ 209-212 tr. zákoníku). V kapitole nazvané majetková kriminalita se věnuje tématům kriminologickým, v rozporu s názvem kapitoly pak dospívá k závěru, že podvodná jednání je třeba řadit mezi ekonomickou, hospodářskou a finanční kriminalitu (pojmy na prvním místě jsou generální k později užitým pojmům). V těchto pasážích pracuje diplomantka s množstvím zdrojů, které řádně cituje, byť by bylo možno s řadou názorů a s některými výklady jednotlivých statistických údajů polemizovat, zpracovala diplomantka tyto pasáže zajímavě a čtivě. V dalších kapitolách již vykládá jednotlivá ustanovení postihující podvodná jednání, jednotlivé kapitoly člení do dalších podkapitol, v nichž se po úvodní kapitole představující jednotlivý trestný čin věnuje skutkové podstatě a jednotlivým skupinám znaků charakterizujících objekt, objektivní stránku, subjekt a subjektivní stránku, poté nastiňuje též vývojová stadia trestné činnosti. Rozdělení je vcelku logické, bohužel ve vlastním textu není příliš dodržováno, např. v rámci objektivní stránky u trestného činu podvodu se podrobně zabývá subjektivní stránkou.
- Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací: Autorka cituje z prací standardním způsobem. Přehled použité literatury je na první pohled již relativně bohatý, nicméně z učebnic a komentářů obsahuje jen některé aktuální publikace, jiné autorské kolektivy zcela pomíjí (a to i ty, které jsou dokonce předepsány jako povinné publikace při

studiu trestního práva na PFUK v Praze), také článků na toto téma by bylo možno v odborné literatuře nalézt jistě více. Z cizojazyčných zdrojů vykazuje diplomantka práci jednak se zprávou Rady Evropy, jednak (poněkud nepatřičně) s kriminologickým článkem o kriminalitě bílých límečků v USA. Diplomant při uvádění pramenů i citacích dodržuje příslušnou normu ČSN. Na závěr diplomantka uvádí přehled příslušné literatury za poslední desetiletí.

- Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu): Diplomantka prokázala, že je schopná napsat na dané téma vcelku dobrou práci, na druhou stranu bych od diplomové práce očekával hlubší rozbor některých problémů, z nichž navíc některé nezmiňuje vůbec, jakož i vyvarování se některých poměrně základních chyb. Předně je třeba uvést, že diplomantka se soustředí pouze na znaky skutkové podstaty, nevěnuje se znakům dalším, obecným a protiprávnosti, které v těchto případech snad nenabývají většího významu, nicméně při rozboru trestného činu by bylo dobré je alespoň zmínit. Především pak v práci postrádám rozbor materiálního korektivu v podobě společenské škodlivosti, a to především u těch trestných činů, které jsou v podstatě formální a nevyžadují způsobení škody, tedy konkrétního výsledku, popř. alespoň stanovení minimálního rozsahu – první odstavec ustanovení §§ 210, 211 a 212. Práce v tomto směru obsahuje pouhé náznaky při uvedení legislativního vývoje, navíc náznaky dosti nepřesně interpretované, s tím souvisí i ne zcela přesné názory na vývojová stadia u těchto trestných činů (a ne zcela přesný výklad citovaných rozhodnutí Nejvyššího soudu), neboť již samotné uvedení nepravdivých nebo hrubě zkreslených údajů nebo zamlčení podstatných údajů v daných případech znamená již dokonání uvedených trestných činů! Vůbec v pasáži věnované legislativnímu vývoji je větší množství chyb a text celkově je dosti nesourodý. Diplomantka vychází z toho, že nový trestní zákoník (zák. č. 40/2009 Sb.) je pouhou novelizací dřívějšího trestního zákona (zák. č. 140/1961 Sb.) – viz úvod kapitoly, ač je zcela novým kodexem (čehož si snad byla diplomantka vědoma při zpracování pasáže porovnávající oba kodexy). Z toho též plynou chyby při uvádění ustanovení jednotlivých zákonů, v práci (až na výjimky) mezi těmito dvěma zákony vůbec nerozlišuje, pro oba užívá zkratku tr. zák. (jinak na konci práce vysvětlenou tak, že jde o trestní zákoník bez uvedení čísla zákona), popř. neuvádí zkratku žádnou, takže se čtenář musí maximálně soustředit, aby rozpoznal, jaký zákon a z jakého období diplomantka vlastně míní. V kapitole věnované legislativnímu vývoji se pak věnuje toliko období od roku 1990, tato pasáž je v rámci práce asi nejméně zdařilá, projevují se zde i další neznalosti dané problematiky (např. neprokázání úmyslu klamat v době uzavírání smlouvy o úvěru mohlo mít podle diplomantky za následek postih pro poškozování cizích práv, ač i zde je třeba prokázat podvodný úmysl v době jednání). Z dalších nesrovnalostí je možno zmínit, že podle diplomantky je za současné úpravy nemožné uložit trest peněžité za podvodné jednání, ač tomu tak zjevně není (srov. znění § 67 tr. zákoníku), popř. nejasnou citaci prakticky nálezu Ústavního soudu (Pl. ÚS 5/2000 Sb.n.a usn. ÚS - jednou citován jako náleze, podruhé jako usnesení). V rámci pojednání o trestném činu podvodu by bylo možno se věnovat i dalším tématům, která diplomantka pominula, např. vůbec se nezabývá známou problematikou, zda je možno uvést v omyl soud, jak bylo dokonce publikováno ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu (č. 24/2006).
- Úprava práce (text, grafy, tabulky): Úprava práce je pěkná, text je dělen do odstavců řádně zarovnaných (jen výjimečně nalezneme neodsazený první řádek), diplomantka využívá také větší množství tabulek, v nichž zpracovává statistická data, grafy pro tyto účely nevyužívá.
- Jazyková a stylistická úroveň: Práce je v tomto směru na dobré úrovni, byť obsahuje již relativně větší množství překlepů, jde obvykle o přehození písmen, spojení slov, ale též o naprosté změny slov (např. opakované použití termínu „stejnoprotokoly“), či dokonce o zapomenuté části vět (např. str. 47, 8. řádek zdola). Až na tyto drobnosti vyplývající zřejmě ze spěchu vykazuje práce dobrou stylistickou úroveň, ani po jazykové stránce nelze práci nic zásadního vytknout, až na výjimky nemá gramatické chyby.

4. Případné další vyjádření k práci: Jde o dobrou diplomovou práci, u níž klady převažují nad zápory, v některých pasážích bych si ovšem představoval hlubší rozbor daného tématu, který se

přímo nabízel, zejména v těch případech, které činí v praxi největší potíže. Přesto nelze diplomantce upřít snahu vypořádat se s daným tématem, komplexně dané téma zpracovat a zmínit se o znacích jednotlivých trestných činů. V některých pasážích své práce také zaujímá vlastní stanovisko k problematickým otázkám. Ocenit lze též výklady civilněprávních předpisů, především pak ale zmínění některých běžně nepublikovaných statistických dat.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

- *Vyložit skutkovou podstatu dotačního podvodu a zdůvodnit, proč bylo třeba ji upravit samostatně.*

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě. Doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň: 2 (velmi dobře)

V Praze dne 15. září 2011

JUDr. Jiří Říha, Ph.D.
vedoucí práce